

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos LII. — Izdan in razposlan 20. dne marca 1917.

Vsebina: (Št. 122 in 123.) 122. Cesarski ukaz, s katerim se uravnavajo mezdne in delovne razmere v obratih, služečih vojaškim namenom. — 123. Ukaz o izvrševanju cesarskega ukaza z dne 18. marca 1917. l., s katerim se uravnavajo mezdne in delovne razmere v obratih, služečih vojaškim namenom.

122.

Cesarski ukaz z dne 18. marca 1917. l.,

s katerim se uravnavajo mezdne in delovne razmere v obratih, služečih vojaškim namenom.

Na podstavi § 14 državnega osnovnega zakona z dne 21. decembra 1867. l. (drž. zak. št. 141) zaukazujem tako:

§ 1.

Osebam, ki imajo opravilo v obratih, služečih vojaškim namenom, je dajati mezdo, ki je primerna njihovi poklicni izobrazbi in njihovim storitvam ter pogojena z vsakočasnimi živlenskimi in delovnimi razmerami.

§ 2.

Za obrate, služeče vojaškim namenom (§ 1), je smatrati v zmislu tega ukaza:

1. Obrate, ki so v posesti vojaške uprave;

2. obratne in industrijske naprave, ki so po § 18 zakona z dne 26. decembra 1912. l. (drž. zak. št. 236) o vojnih dajatvah in opravah prepuščene za rabo vojaški upravi;

3. obratne in industrijske naprave, gledé katerih je posestnik po § 18 omenjenega zakona dolžen nadaljevati obrat.

§ 3.

Za reševanje zahtevkov, ki se stavijo na podstavi § 1, ali zahtevkov, naj se premené delovni pogoji, se ustanavljajo pritožne komisije.

Tem komisijam je tudi naloženo, da odločajo o dopustnosti razveze delovnega razmerja po § 5.

Pravico staviti zahtevke imajo v primerih prvega odstavka osebe, ki imajo opravilo v obratu in so v mezdnem razmerju, v primerih drugega odstavka te osebe ali delodajniki.

Zahteve, ki so osnovane na obstoječi mezdni ali delovni pogodbi ali na zadevnih pogojih, ki so jih ustanovile pritožne komisije, morejo uveljavljati v tretjem odstavku omenjeni delojemniki, kakor si izberejo sami, ali na pristojnih sodiščih ali pri pritožnih komisijah. Zahtevak za razvezo delovnega razmerja (§ 5) pa je vložiti vselej najprej pri pritožni komisiji (krajnem mestu).

Z uveljavljanjem pred pritožno komisijo se osnuje, da teče pravda (§ 232 zakona z dne 1. avgusta 1895. l. [drž. zak. št. 113]) o sodnem postopanju v državljanskih pravnih sporih).

Zahtevo, ki po sprednjih določilih ne spada v pristojnost sodišč, je odstopiti pristojni pritožni komisiji.

Obratne vrste, za katere se ustanove posamezne pritožne komisije, in njih krajno področje se določijo ukazoma.

§ 4.

Ako ne gre za dopustnost razveze delovnega razmerja po § 5, morajo pritožne komisije pred svojo odločbo poskusiti posredovanje z lepa.

Odločati morajo tako o zahtevkih posameznih kakor tudi več oseb in morejo tudi uradoma posegati vmes.

Njihove odločbe so pravnoobvezne za obe stranki, se ne morejo izpodbijati in so izvršljive s politično izvršbo.

§ 5.

V obratih, za katere se ustanove pritožne komisije v zmislu tega cesarskega ukaza, se more delovno razmerje oseb, ki imajo tam opravilo, ne kraté njihove dalje segajoče dolžnosti, ki se podaja morda po določilih zakona z dne 26. decembra 1912. l. (drž. zak. št. 236) ali cesarskega ukaza z dne 18. januarja 1916. l. (drž. zak. št. 18), razvezati obojestransko le iz važnih razlogov in s pritrditvijo pritožne komisije, oziroma krajnega mesta.

Pritrditev se ne more odreči, ako se zahteva razveza delovnega razmerja iz razlogov, ki dajejo po zakonitih predpisih pravico do predčasne razveze. Ako se odreče pritrditev zaradi tega, ker smatra pritožna komisija ali krajno mesto, da ni dan tak razlog, je stranki dano na voljo, da izprosi odločitev pristojnega sodišča.

Kadar se razveže delovno razmerje v porazumu med delodajnikom in delojemnikom in s pritrditvijo vojaškega voditelja, ni treba prej omenjene nadaljnje pritrditve.

§ 6.

Pritožne komisije so sestavljene:

1. iz predsednika, ki ga imenuje minister za deželno bran,

2. iz enega uda, ki ga imenuje strokovno pristojni minister,

3. iz sodnika, ki ga določi pravosodni minister,

4. iz zastopnika delodajnikov,

5. iz zastopnika delojemnikov.

Pod točko 4 in 5 omenjena zastopnika pokliče, strokovno pristojni minister.

Pritožne komisije imajo pravico ustanoviti za določene okoliše stalna krajna mesta ali krajna mesta, ki se ustanove po potrebi od primera do primera; njim se more izročiti odločitev o dopustnosti razveze delovnega razmerja (§ 5) in, da z lepa doženejo druge zahtevke in zahteve.

Tako krajno mesto bodi sestavljeno iz vojaškega zastopnika za predsednika in po enega zastopnika delodajnikov in delojemnikov. Natančnejša določila o poklicanju teh oseb se ustanove z ukazom.

Predsednik ima pravico odložiti odločitev krajnega mesta in stvar predložiti pritožni komisiji v odločitev.

§ 7.

Stranke se morejo dati pred pritožnimi komisijami zastopati po sodrugih ali poklicnih zdruzbah, poslovdjih ali nameščencih.

V ostalem uravna postopanje pred pritožnimi komisijami minister za deželno bran v porazumu z udeleženi ministri.

§ 8.

Pravica nadzorovati pritožne komisije gre oddelku, ki se ustanovi v ministrstvu za deželno bran (ravnateljstvo pritožnih komisij), ki je podrejen neposrednje ministru za deželno bran in mora skrbeti za enotnost poslovanja pritožnih komisij.

§ 9.

Podjetnike ali od njih nastavljene uradnike ali nadzorne osebe, ki ne izpolnjujejo mezdnih ali delovnih pogojev, ki so jih določile pritožne komisije, ali ravnaajo proti predpisom § 5, kaznujejo politična oblastva I. stopnje z zaporom do treh mesecev ali na denarju do 20.000 kron. Za denarne kazni, naložene uradnikom in nadzornim osebam, jamči tudi podjetnik.

Delojemnike, ki ne izpolnjujejo dolžnosti, naloženih jim po § 5, kaznujejo, ne kraté, da se

prisilno privedejo nazaj v obrat, politična oblastva l. stopnje z zaporom do treh mesecev ali na denarju do 1000 kron.

V ponovnem primeru se morejo v prvem in drugem odstavku navedene denarne in zaporne kazni naložiti tudi druga poleg druge.

Spredaj navedene kazni morajo nastopiti, ako dejanje ali opustitev ne spada pod strožje kazensko določilo.

§ 10.

Določila tega cesarskega ukaza se nanašajo tudi na osebe, ki se v obratih, služočih vojaškim namenom, porabljaajo za višja službovanja.

§ 11.

Na vojaške osebe, ki niso v mezdnem razmerju, se ne uporabljajo določila tega cesarskega ukaza.

§ 12.

Občine so dolžne sodelovati v izvrševanju tega cesarskega ukaza.

§ 13.

Ta cesarski ukaz dobi moč z dnem razglasitve.

Čas, kdaj neha njegova veljavnost, se določi z ukazom ministra za deželno bran v porazumu z udeleženiimi ministri.

Izvrševati cesarski ukaz je poverjeno Mojemu ministru za deželno bran v porazumu z Mojimi ostalimi udeleženiimi ministri in v soglasju z Mojim vojnim ministrom.

V Badnu, 18. dne marca 1917. l.

Karol s. r.

Clam-Martinic s. r.	Baernreither s. r.
Georgi s. r.	Forster s. r.
Hussarek s. r.	Trnka s. r.
Spitzmüller s. r.	Bobrzyński s. r.
Handel s. r.	Schenk s. r.
Urban s. r.	Höfer s. r.

123.

Ukaz ministrstva za deželno bran v porazumu z udeleženiimi ministri in v soglasju s c. in kr. vojnim ministrom z dne 19. marca 1917. l.

o izvrševanju cesarskega ukaza z dne 18. marca 1917. l., s katerim se uravnavajo mezdne in delovne razmere v obratih, služočih vojaškim namenom.

K § 1.

Plačilo, ki ga je dajati po § 1, ne sme biti ob sicer enakih delovnih in življenskih razmerah nižje, nego v obratih enake vrste, zlasti v tistih, ki ne služijo vojaškim namenom.

Čezdobne ure in nedeljsko delo je plačevati posebej.

Ako se dajejo draginjske doklade in doplačila druge vrste, se je ozirati na rodbinski stan tistega, ki ima opravilo, in na število svojcev, ki jih mora preskrbovati.

K § 3.

Med delovne pogoje v zmislu § 3, prvi odstavek, se štejejo zlasti: delovni čas in delovni odmori, počitek ob nedeljah in praznikih, kakšno je odkazano delo, skrb za varstvo zdravja in npravnosti ter za varnost tistih, ki imajo opravilo, za njihovo nastanitev in prehrano.

Pritožbe zaradi izvrševanja vojaške kazenske sodne oblasti in vojaške disciplinarne kazenske oblasti ne spadajo v delokrog komisij.

V § 3, četrti odstavek, delojemnikom dovoljena izbira, da pokličejo komisije ali sodišča, je dopustna zgolj za take zahteve, ki se izvajajo iz prvotno sklenjene ali po komisiji pozneje ustanovljene delovne pogodbe, ne pa za zahtevke, ki merijo na izpremembo delovne pogodbe.

Dokler teče postopanje o določni zahtevi pri komisiji ali na sodišču ali ako je eno teh dveh mest končnoveljavno odločilo o njej, se isti zahtevek ne more vložiti na drugem mestu.

Kraji, na katerih se ustanove komisije in njih krajevno in stvarno področje so razvidni iz pregleda, ki je priložen temu ukazu (priloga 1). Izpremembe tega pregleda se objavljajo z ministrstvenim razglasom.

K § 4.

Komisija mora odločevati tako o zahtevkih posameznih strank kakor tudi skupine oseb. Tudi uradoma more uravnati mezdne in delovne razmere obrata, služkega vojaškim namenom, ako zve tako, da sama opazi, ali drugače, n. pr. tako, da to sporoči poklicna združba, za dejanstva, ki kažejo, da je taka uravnava potrebna ali da jo je želeli.

Zaradi izvršitve svoje odločbe se mora komisija (krajno mesto) obrniti na politično okrajno oblastvo.

K § 5.

1. Delovno razmerje se more vsakčas razvezati v porazumu med delodajnikom in delojemnikom s pritrditvijo vojaškega voditelja brez odobrenja komisije (krajnega mesta).

2. Kolikor so osebe pod določili zakona z dne 26. decembra 1912. l. (drž. zak. št. 236) ali cesarskega ukaza z dne 18. januarja 1916. l. (drž. zak. št. 18), morejo enostransko zahtevati razvezo delovnega razmerja slej kakor prej le iz razlogov, ki dajejo po zakonitih predpisih pravico do predčasne razveze. Drugim po § 5 cesarskega ukaza zavezanim delojemnikom ter delodajnikom je dano na voljo, da enostransko zahtevajo razvezo delovnega razmerja tudi iz drugih važnih razlogov.

Za take razloge naj veljajo pri ženskah zlasti, ako so že precej dolgo noseče, ako same dojiyo ter ako izpolnjujejo druge neobhodno potrebne materinske ali rodbinske dolžnosti.

Zdravniške preiskave, da se dožene zatrjevani razlog razveze, mora izvršiti fabriški, delavniški zdravnik ali zdravnik bratovske skladnice, čigar mnenje mora, ako treba, popreskusiti uradni zdravnik.

3. V vseh v točki 2 omenjenih primerih je vložiti zahtevek, naj se razveže delovno razmerje, pri komisiji (krajnem mestu). Pritrditev se ne sme odreči, ako se zahteva razveza delovnega razmerja iz razlogov, ki dajejo po zakonitih predpisih pravico do predčasne razveze. Za take predpise

prihajajo na primer v pošte: §§ 82 in 82 a obrtnega reda, §§ 26 in 27 zakona o trgovinskih pomočnikih z dne 16. januarja 1910. l. (drž. zak. št. 20), §§ 202, 203 in 205 občega rudarskega zakona. Ako odreče komisija (krajno mesto) pritrditev, ker smatra, da ni dan tak razlog, je stranki, ki zahteva razvezo delovnega razmerja, dano na voljo, da zaprosi odločbo pristojnega sodišča, čigar izrek je potem obvezen za stranki, izključuje nadaljnje klicanje komisije (krajnega mesta).

4. Do odločbe komisije (krajnega mesta) ali sodišča o zahtevku, da se razveže delovno razmerje, ne sme niti delodajnik, da se ogne posledic, ki nastopijo po § 9 tega cesarskega ukaza ali morda po drugih predpisih, odpustiti tistega, ki ima opravilo, niti ne sme ta izstopiti iz delovnega razmerja niti kdo izmed njiju zaradi tekočega, postopanja kršiti svojih iz delovnega razmerja izvirajočih dolžnosti.

5. Po § 5 tega cesarskega ukaza zavezani delojemniki, ki niso vojaške osebe, so le toliko pod vojaško kazensko sodno oblastjo in vojaško disciplinarno kazensko oblastjo, kolikor so podvrženi določilom zakona z dne 26. decembra 1912. l. (drž. zak. št. 236) ali cesarskega ukaza z dne 18. januarja 1916. l. (drž. zak. št. 18).

K § 6.

1. Komisije so sestavljene:

- a) iz predsednika, ki ga imenuje minister za deželno bran. Za predsednika se postavi general ali štabni častnik;
- b) iz enega uda, ki ga imenuje strokovno pristojni minister. Za strokovno pristojnega ministra veljaj gledé obratov, podrejenih rudarskim oblastvom, minister za javna dela, gledé drugih obratov pa trgovinski minister. Ako so v krajevnem področju komisije tudi obrati, ki so v posesti vojaške uprave, pokliče uda strokovno pristojni minister v porazumu z vojnim ministrom, oziroma z ministrom za deželno bran;
- c) iz sodnika, ki ga določi pravosodni minister. V krajih, kjer so obrtna sodišča ali obrtnosodni senati, se vzame sodnik, kolikor je mogoče, od tega sodišča ali od teh senatov;
- d) in e) iz zastopnika delodajnikov in iz zastopnika delojemnikov. Ta zastopnika po-

ključ strokovno pristojni minister, poprašavši v poštev prihajajoče organizacije delodajnikov in delojemnikov.

Za vsakega uda komisije se imenuje eden, po potrebi tudi več namestnikov.

Ako gre za zdravstvena, stanovanjska vprašanja ali za vprašanja prehranjevanja, je privzeti h komisiji s posvetovalnim glasom zdravstveni organ, ki ga pošlje politično okrajno oblastvo.

2. Komisija je sklepčna, ako so navzoči vsi udje ali njihovi namestniki.

3. Udje komisije (krajnega mesta), ki niso javni uradniki, morajo, ako poslujejo prvič, obljubiti predsedniku komisije (krajnega mesta) s podano roko uradno molčečnost ter vestno in nepristransko izvrševanje svoje službe.

Udje komisije (krajnega mesta) uživajo, izvršujú svojo službo, varstvo v § 68 kazenskega zakona imenovanih oseb.

4. Predsednik sklicuje komisijo (krajno mesto) na seje; ako je kak ud zadržan ali v določni stvari pristran, je namesto njega privzeti namestnika. V važnih stvareh mora predsednik naznaniti predmet udom, ako mogoče, 8 dni poprej.

Ako pripade več opravil, more predsednik sestaviti več senatov, privzemši namestnike. V tem primeru je porazdeliti opravila med senate, ako mogoče, v naprej.

5. Komisije morajo po potrebi ustanavljati krajna mesta, zlasti, ako obsega krajevno področje komisije več nadzornih okrajev obrtnih nadzorništév, pravtako za okraje ali kraje, v katerih so obrati vojne industrije z večjim številom delavcev.

Zaradi tega, da se postavi predsednik krajnega mesta, se mora komisija dogovoriti s pristojnim vojaškim teritorialnim poveljstvom. Zastopnike delodajnikov in delojemnikov naj pokliče predsednik komisije, poprašavši ude komisije, pripadajoče stanu delodajnikov in delojemnikov.

Krajno mesto mora odločiti o dopustnosti razveze delovnega razmerja (§ 5); razen tega mu more komisija od primera do primera ali obče poveriti, da z lepa poravna druge zahtevke in

zahteve. Sprejemati mora tudi komisiji namenjene zahtevke in jih pošiljati komisiji.

Ustanovitev krajnih mest in njih področje je z razglasom objaviti v obratih odkazanega jim okoliša in naznaniti ravnateljstvu pritožnih komisij (§ 8).

6. Udom komisij, ki so državni uslužbenci, gredó potni stroški in dnevščine po predpisih, obstoječih zanje. Drugi udje komisije (krajnega mesta) imajo, ako poslujejo izven svojega stanovališča, pravico zahtevati povračilo potnih stroškov. Udom komisij (krajnih mest) iz stanu delojemnikov gre, ako stanujejo na sedežu komisije (krajnega mesta), 12 kron dnevščine, sicer pa 16 kron dnevščine. Premembo teh postavkov more odrediti minister za deželno bran v porazumu s finančnim ministrom.

K § 7.

1. Zahtevki, ki se stavijo pri pristojni komisiji, se morejo podajati ustno ali pismeno.

Zahtevke, ki so osnovani na obstoječi mezdni ali delovni pogodbi ali na zadevnih pogojih, ki so jih ustanovile komisije, vštévši zahtevke, naj se razveže delovno razmerje, je vpisovati v vpisnik, ki ga je pisati po vzorec, pridejanem v prilogi 2. Ustne predloge te vrste je posvedočevati le z vpisom v vpisnik. Ako je treba, je pisati tudi imenik k vpisniku.

Vse druge zahtevke in odredbe, ki jih uradoma ukrene komisija (§ 4, drugi odstavek cesarskega ukaza), je posvedočevati v spisih, kolikor mogoče kratko.

2. Komisija mora stvar temeljito in natančno poizvedovati; za to more tudi odposlati enega ali več udov komisije na lice mesta ali se posluževati sodelovanja krajnega mesta in državnih upravnih oblastev in organov ter občin. Ako je potrebno, da se zaslúšijo pojasnilniki ali izvedenci izven sedeža komisije ali da se zaprisežejo take osebe ali stranke, ali ako se odreče izpoved pred komisijo, se more tudi sodišče zaprositi za pravno pomoč. Vsa državna oblastva in organi in občine so dolžni v zmislu sprednjih določil brez odloga ustrezati zaprosilom, ki so jih dobili.

Strankam in udeležencem je vsekakor dati priliko, da se izjavijo.

Vsa uradna dejanja komisije je pospeševati, kolikor se dá.

3. O zahtevkih, ki so osnovani na obstoječi mezdni ali delovni pogodbi ali na zadevnih pogojih, ki so jih ustanovile komisije, ter v vseh primerih, v katerih smatra predsednik, da je to potrebno, je odrediti ustno razpravo na čim krajši rok, na katero je povabiti stranke ali udeležence. Razpravo je izvršiti, tudi če izostanejo povabljeni, ako ne pokažejo okolišnosti, da se je zahtevek umaknil ali da je sicer izgubil podlago.

Ako se podá zahtevek ustno, se more namesto pismenega povabila predlagatelju takoj ustno naznaniti dan razprave; to je zaznamovati v vpisniku. Pismeno povabilo se more tudi neposrednje izročiti predlagatelju.

4. Pismena povabila je odpravljati s povratnico ali dostavno polo in imeti morajo pristavek, da se mora povabljenec pokoriti povabilu ali poslati na razpravo zastopnika, kateremu je popolnoma znan stvarni položaj in ki je primerno poučen. Hkratu je povabljenca pozvati, da prinese seboj na razpravo dokaze, ki služijo za pojasnilo stvarnega položaja.

Ako se razprava preloži, je došlim strankam ali udeležencem, ako mogoče, hkratu naznaniti dan prihodnje razprave in to zaznamovati v vpisniku; sicer je stranke ali udeležence povabiti pismeno.

Na razpravi smejo zastopati le sodrugi ali poklicne združbe, poslovodje ali nameščenci (§ 7, prvi odstavek cesarskega ukaza).

5. Razprave o zahtevkih, ki so osnovani na obstoječi mezdni ali delovni pogodbi ali na zadevnih pogojih, ki jih je ustanovila komisija, so javne. Javnost je izključiti na soglasen predlog strank ter tedaj, ako je nevarna npravnosti ali državnim interesom ali ako se je utemeljeno bati, da bi se zlorabljala javnost razprave za to, da bi se razprava motila ali otežila razložba stvarnega položaja ali da bi se razkrile obratne tajnosti. Kolikor se izključi javnost razprave, je prepovedano objavljati vsebino razprave.

6. Predsednik vodi razpravo, daje in odvzema besedo in zaslišuje stranke, pojasnilnike in izvedence; on odloča tudi o preložbi. Ako je predsednik določil poročevalca, mora najprej poročevalec razložiti stvarni položaj.

Zapisnikarja ni treba privzemati za razpravo in zapisnika ni treba pisati, toda dejanske navedbe zaslišanih oseb je, ako treba, zapisati na kratko.

7. Ako ne gre za dopustnost razveze delovnega razmerja, mora komisija najprej poskusiti posredovanje z lepa. Za to se more posluževati tudi udov, poslanih po točki 2 na poizvedovanje.

Ako se ne more doseči posredovanje z lepa, mora komisija izreči odločitev, skrbno oziraje se na posledke poizvedovanja in razprave in svobodno uvažujé navedena dejanstva.

Odločbo ali uradoma ukrenjeno odredbo je s kratko obrazložbo vred pismeno vročiti strankam ali udeležencem, ako se je pa vršila razprava, jo oznaniti po možnosti na koncu razprave. Oznanjeno odločbo ali odredbo je posvedočiti v vpisniku (priloga 2, razpredelek 8) ali v spisih in pismeno se vroči odsotnim strankam ali udeležencem uradoma, navzočim pa le na zahtevanje. Namesto pismene vročitve se more tudi odrediti objava s tem, da se nabije v obratu.

Odločbe in odredbe in njihove odpravke mora podpisovati predsednik.

Odpravo je poočiti v vpisniku ali v spisih.

8. Komisija sklepa z večino glasov. Zastopniki delodajnikov in delojemnikov morajo glasovati pred drugimi udi. Predsednik odda svoj glas nazadnje.

Ako nastane z ozirom na vsote, o katerih je sklepati, več mnenj nego dve, izmed katerih nima nobeno večine zase, se prištevajo za največjo vsoto oddani glasovi h glasovom, oddanim za bližnjo nižjo vsoto, tako dolgo, da se pokaže absolutna večina glasov.

9. Sprednja določila veljajo tudi za postopanje pred krajnimi mesti, toda s premembo, da

je vpisovati zahtevke, naj se razveže delovno razmerje, v vpisnik po prilogi 3 in da je izvršiti postopanje v ostalem docela ustno in brez pismenih zabeležkov.

Ako se zahteva razveza delovnega razmerja iz razlogov, ki dajejo po zakonu pravico do predčasne razveze, in ako se odreče pritrditev krajnega mesta zaradi tega, ker smatra, da ni dan tak razlog, je izdati o tem stranki na zahtevanje pismeno potrdilo.

Ako predsednik odloži odločitev krajnega mesta in predloži stvar komisiji v odločitev, mora ustno ali pismeno poročati o stvarnem položaju. Potem je obravnavati zahtevek v komisiji v zmislu sprednjih določil.

10. V postopanju pred pritožnimi komisijami (krajnimi mesti) izročene vloge so po tarifni številki 44, lit. g in s, zakona z dne 9. februarja 1850. l. (drž. zak. št. 50) kolka proste.

V tem postopanju spisani zapisniki niso predmet pristojbinskega plačila po tarifni številki 79 zakona z dne 13. decembra 1862. l. (drž. zak. št. 89), dopisi in drugi uradni odpravki

pritožnih komisij (krajnih mest) pa ne po tarifnih številkah 9 in 7, lit. i, zakona z dne 9. februarja 1850. l. (drž. zak. št. 50).

Priloge v sprednjih dveh odstavkih označenih vlog in zapisnikov po tarifni številki 20 nazadnje navedenega zakona niso zavezane kolku za priloge.

K § 8.

Ravnateljstvo pritožnih komisij, ki se ustanovi v ministrstvu za deželno bran, je sestavljeno iz predstojnika in potrebnega pomožnega osebja.

Ravnateljstvo pritožnih komisij mora naročiti komisijam (krajnim mestom), kako morajo poročati o svojem delovanju. Skrbeti mora za enotnost in zakonitost poslovanja komisij (krajnih mest) s tem, da naznanja načelno važne odločbe posameznih komisij drugim komisijam, ali kako drugače. V dvomnih primerih mora odločevati tudi o pripadnosti posameznih obratov h komisijam.

Georgi s. i

Pregled

o krajevni obmejitvi pritožnih komisij in njih podelitev po strokah (bransah).

1.

Pritožna komisija Dunaj I: Kovine podelujoči obrati.

Pritožna komisija Dunaj II: Industrija živil in užitnih reči in kemijska industrija.

Pritožna komisija Dunaj III: Drugi industrijski obrati, všteti tekstilno industrijo in industrijo usnja.

Pritožne komisije I, II in III obsegajo nadzorne okraje obrtnih nadzorništev Dunaj 1, 2, 3, 4 in 5.

Naslednji vojaški obrati spadajo

- a) k pritožni komisiji Dunaj I:
 - c. in kr. fabrika topniškega orodja Dunaj,
 - c. in kr. zaloga topniškega orodja Dunaj,
 - c. in kr. žebeljarnica Brunn a/G.,
 - c. in kr. zrakoplovni arsenal Fischamend;
- b) k pritožni komisiji Dunaj III:
 - c. in kr. shranjevališče Atzgersdorf,
 - c. in kr. delavnica za oblačila in shranjevališče Brunn a/G.

2.

Pritožna komisija Dunajsko Novo Mesto I: Kovine podelujoči obrati.

Pritožna komisija Dunajsko Novo Mesto II: Kemijska industrija.

Pritožna komisija Dunajsko Novo Mesto III: Drugi obrati.

Pritožne komisije Dunajsko Novo Mesto I, II in III obsegajo nadzorni okraj obrtnega nadzorništva Dunajsko Novo Mesto.

Naslednji vojaški obrati spadajo

- a) k pritožni komisiji Dunajsko Novo Mesto I:
 - c. in kr. fabrika municije Wöllersdorf;
- b) k pritožni komisiji Dunajsko Novo Mesto II:
 - c. in kr. smodnišnica Blumau.

3.

Pritožna komisija St. Pölten I: Kovine podelujoči obrati.

Pritožna komisija St. Pölten II: Druge industrije.

Pritožna komisija St. Pölten III: Rudniški obrati.

Pritožni komisiji St. Pölten I in II obsegata nadzorni okraj obrtnega nadzorništva St. Pölten.

Pritožna komisija St. Pölten III obsega okraj okrožnega rudarskega urada St. Pölten.

Naslednji vojaški obrat spada k pritožni komisiji St. Pölten I:

- c. in kr. žebeljarnica Viehofen.

4.

Pritožna komisija Linc I: Kovine podelujoči obrati.

Pritožna komisija Linc II: Druge industrije.

Pritožna komisija Linc III: Rudniški obrati.

Pritožni komisiji I in II obsegata nadzorna okraja obrtnih nadzorništev Linc in Salcburg.

Pritožna komisija Linc III obsega okraj okrožnega rudarskega urada Wels.

Naslednji vojaški obrati spadajo k pritožni komisiji Linc II:

- c. in kr. delavnica smuči Salcburg,
- c. in kr. shranjevališče Salcburg,
- c. in kr. vojaško stavbno vodstvo Linc,
- c. in kr. delavnica smuči podružnica Freistadt.

5.

Pritožna komisija Gradec I: Kovine podelujoči obrati.

Pritožna komisija Gradec II: Druge industrije.
 Pritožna komisija Gradec III: Rudniški obrati.
 Pritožni komisiji Gradec I in II obsegata nadzorni okraj obrtnega nadzorništva Gradec.

Pritožna komisija Gradec III obsega okraja okrožnih rudarskih uradov Gradec in Celje.

Naslednji vojaški obrat spada k pritožni komisiji Gradec II:

c. in kr. vojaško stavbno vodstvo Feldbach.

6.

Pritožna komisija Ljubno I: Kovine podelujoči obrati.

Pritožna komisija Ljubno II: Druge industrije.

Pritožna komisija Ljubno III: Rudniški obrati.

Pritožni komisiji Ljubno I in II obsegata nadzorni okraj obrtnega nadzorništva Ljubno.

Pritožna komisija Ljubno III obsega okraj okrožnega rudarskega urada v Ljubnem.

Naslednji vojaški obrati spadajo k pritožni komisiji Ljubno II:

c. in kr. shranjevališče Knittelfeld,

c. in kr. shranjevališče Farrach,

c. in kr. vojaško stavbno vodstvo Knittelfeld,

c. in kr. vojaško stavbno vodstvo Trofaiach,

c. in kr. smodnišnica Trofaiach.

7.

Pritožna komisija Celovec: Kovine podelujoči obrati, druge industrije in rudniški obrati.

Pritožna komisija obsega nadzorni okraj obrtnega nadzorništva Celovec, oziroma okraj okrožnega rudarskega urada v Celovcu.

8.

Pritožna komisija Ljubljana I: Kovine podelujoči obrati.

Pritožna komisija Ljubljana II: Druge industrije.

Pritožna komisija Ljubljana III: Rudniški obrati.

Pritožni komisiji Ljubljana I in II obsegata nadzorne okraje obrtnih nadzorništev Ljubljana, Trst in Zader.

Pritožna komisija Ljubljana III obsega okraja okrožnih rudarskih uradov Ljubljana in Zader.

Naslednji vojaški obrati spadajo:

a) k pritožni komisiji Ljubljana I:
 c. in kr. pomorski arsenal Pulj;

b) k pritožni komisiji Ljubljana II:
 c. in kr. smodnišnica Kamnik.

9.

Pritožna komisija Innsbruck: Industrije in rudniški obrati.

Ta pritožna komisija obsega nadzorne okraje obrtnih nadzorništev Innsbruck, Bregenc in Trident, oziroma okraj okrožnega rudarskega urada v Hallu.

10.

Pritožna komisija Praga I: Kovine podelujoči obrati.

Pritožna komisija Praga II: Druge industrije.

Pritožna komisija Praga III: Rudniški obrati.

Pritožni komisiji Praga I in II obsegata nadzorne okraje obrtnih nadzorništev Praga 1, 2 in 3.

Pritožna komisija Praga III obsega okraja okrožnih rudarskih uradov Praga in Slaný.

Naslednji vojaški obrati spadajo k pritožni komisiji Praga II:

c. in kr. shranjevališče Praga,

c. in kr. shranjevališče Holešovice.

11.

Pritožna komisija Plzenj I: Kovine podelujoči obrati.

Pritožna komisija Plzenj II: Industrije kamenja, prsti, glin in stekla.

Pritožna komisija Plzenj III: Druge industrije.

Pritožna komisija Plzenj IV: Rudniški obrati.

Pritožne komisije Plzenj I, II in III obsegajo nadzorne okraje obrtnih nadzorništev Plzenj, Karlovi Vari in Budějovice.

Pritožna komisija Plzenj IV obsega okraje okrožnih rudarskih uradov Budějovice, Plzenj in Stříbro.

12.

Pritožna komisija Most: Rudniški obrati.

Ta pritožna komisija obsega okraje okrožnih rudarskih uradov Falknov, Locket, Chomutov, Most in Teplice.

13.

Pritožna komisija Liberec I: Kovine podelujoči obrati.

Pritožna komisija Liberec II: Kemijske industrije.

Pritožna komisija Liberec III: Druge industrije.

Pritožna komisija Liberec IV: Rudniški obrati.

Pritožne komisije Liberec I, II in III obsegajo nadzorne okraje obrtnih nadzorništev Liberec, Trutnov, Teplice in Děčín.

Pritožna komisija Liberec IV obsega okraj okrožnega rudarskega urada Kutna Gora.

Naslednji vojaški obrati spadajo k pritožni komisiji Liberec III:

- c. in kr. shranjevališče Liberec;
- c. in kr. shranjevališče Usti ob L.

14.

Pritožna komisija Kraljevi Gradec I: Kovine podelujoči obrati.

Pritožna komisija Kraljevi Gradec II: Tekstilna industrija in industrija usnja.

Pritožna komisija Kraljevi Gradec III: Druge industrije.

Pritožne komisije Kraljevi Gradec I, II in III obsegajo nadzorna okraje obrtnih nadzorništev Kraljevi Gradec in Pardubice.

15.

Pritožna komisija Brno I: Kovine podelujoči obrati.

Pritožna komisija Brno II: Tekstilne industrije, industrije usnja in oblačil.

Pritožna komisija Brno III: Druge industrije.

Pritožna komisija Brno IV: Rudniški obrati.

Pritožne komisije Brno I, II in III obsegajo nadzorna okraje obrtnih nadzorništev Brno I in 2.

Pritožna komisija Brno IV obsega okraj okrožnega rudarskega urada Brno.

Naslednji vojaški obrat spada k pritožni komisiji Brno II:

- c. in kr. shranjevališče Horni Heršpice.

16.

Pritožna komisija Olomuc I: Kovine podelujoči obrati.

Pritožna komisija Olomuc II: Industrija oblačil.

Pritožna komisija Olomuc III: Druge industrije.

Pritožne komisije Olomuc I, II in III obsegajo nadzorna okraje obrtnih nadzorništev Olomuc in Kromeriž.

17.

Pritožna komisija Moravska Ostrava I: Kovine podelujoči obrati.

Pritožna komisija Moravska Ostrava II: Tekstilna industrija.

Pritožna komisija Moravska Ostrava III: Druge industrije.

Pritožna komisija Moravska Ostrava IV: Rudniški obrati.

Pritožne komisije Moravska Ostrava I, II in III obsegajo nadzorna okraje obrtnih nadzorništev Moravska Ostrava in Opava.

Pritožna komisija Moravska Ostrava IV obsega okraj okrožnega rudarskega urada Moravska Ostrava.

18.

Pritožna komisija Krakov I: Kovine podelujoči obrati.

Pritožna komisija Krakov II: Druge industrije.

Pritožna komisija Krakov III: Rudniški obrati in obrati kamenega olja.

Pritožni komisiji Krakov I in II obsegata nadzorna okraje obrtnih nadzorništev Levov in Krakov.

Pritožna komisija Krakov III obsega okraje okrožnih rudarskih uradov Krakov in Jasto.

Naslednji vojaški obrati spadajo:

- a) k pritožni komisiji Krakov II:
 - c. in kr. shranjevališče Krakov;
- b) k pritožni komisiji Krakov III:
 - c. in kr. fabrika rudninskega olja Limanova.

19.

Pritožna komisija Drohobycz: Rudniški obrati in obrati kamenega olja.

Ta pritožna komisija obsega okraje okrožnih rudarskih uradov Drohobycz, Stanislavov in Černovci.

Priloga 2.

Nadpis: **Vpisnik za pritožno komisijo.**

Razpredelki:

1. Tekoča številka,
2. Dan prihoda,
3. Predlagatelj (udeleženci),
4. Obrat,
5. Zahtevek,
6. Razprava odrejena za dan,
7. Na razpravi navzoči
 - a) Udje komisije,
 - b) stranke ali udeleženci,
 - c) zastopniki,
8. Odločba,
9. Glasovanje,
10. Oznanitev,
11. Pismeni odpravek.

Nadpis: **Vpisnik za krajno mesto.**

Razpredelki:

1. Tekoča številka,
2. Dan prihoda,
3. Predlagatelj (udeleženci),
4. Obrat,
5. Odločba.